

Landelijke ontwikkelingen
Hervormingsagenda
Jeugd
11 april 2025

Raad op zaterdag

Vertrekpunt, proces en actualiteiten

Inhoud

1. Toelichting Hervormingsagenda
2. Rapport cie-Van Ark
3. Huidige onderhandelingen

Doelstellingen

Doel van de maatregelen in de Hervormingsagenda is het stelsel

1. **kwalitatief verbeteren** en
2. **financieel houdbaar maken:**

betere en tijdige zorg en ondersteuning voor jeugdigen en hun gezin, op de juiste plek en wanneer dit nodig is. Het pakket aan maatregelen moet leiden tot lagere uitgaven (1 miljard structureel vanaf 2027).

Inzet VNG: Hervormingsagenda als versneller voor transformatie van de jeugdhulp

Betrokken partijen

‘Vijfhoek’:

- Rijk
- Gemeenten
- Aanbieders van jeugdhulp
- Professionals
- Cliënten

Per thema zijn de rollen en verantwoordelijkheden van betrokken partijen divers.

Beoogde resultaten

- ↓ De meest kwetsbare kinderen/jongeren ontvangen tijdig hulp (o.a. d.m.v. aanpassing jeugdhulpplicht) vanuit de visie: problemen horen bij het leven, focus op 'eigen kracht' en 'omgaan met...'
 - ↓ Jeugdigen en hun familie worden laagdrempelig en dichtbij geholpen door stevige lokale teams die breed kijken naar de gezinscontext en het systeem
 - ↓ Terugdringen residentiële zorg: voorkomen uithuisplaatsing, inzet op kleinschaligheid en verder afbouwen gesloten setting
 - ↓ Focus op kwaliteitsverbetering van jeugdhulpaanbod en blijvend leren
 - ↓ Decentralisatie blijft overeind, met opdracht voor meer domeinoverstijgend werken (jeugd, Wmo, participatie etc), lokale verbinding met sociale basis en het erbij halen van expertise i.p.v. verwijzen
 - ↓ **MAAR:** specialistische zorg wordt verplicht regionaal ingekocht. Er zullen maximaal 41 jeugdregio's zijn.
 - ↓ Standaardisering van inkoop, verlaging administratieve lasten
 - ↓ Verbeterde kwaliteit, effectiviteit en beheersbaarheid door datagedreven besluitvorming in het jeugdstelsel
 - ↓ Passend financieel stelsel, duurzame risicoverdeling gemeenten/rijk
- Financiële beheersbaarheid en besparing (1 miljard)

Waar moeten gemeenten al mee aan de slag?

Bij overige thema's eerst andere partijen aan zet

Aantal onderwerpen uitgelicht

1. Reikwijdte en sterke lokale teams
2. Wet beschikbaarheid zorg voor jeugdigen
3. Afbouw Jeugdzorg+

Commissie-Van Ark - *Groeipijn*

Groeipijn

Advies Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd

- 'Veiligheidsklep' van de Hervormingsagenda
- Opdracht:
 - ✓ Geef een advies over de mate waarin de betrokkenen hun afspraken zijn nagekomen
 - ✓ Geef een inhoudelijk advies t.a.v. de effectiviteit van de Hva
 - ✓ Geef een advies t.a.v. de verdeling van de risico's voor 2023 en 2024
 - ✓ Geef een advies t.a.v. de financiële verhoudingen vanaf 2025

Commissie-Van Ark - *inhoudelijk*

Groeipijn

Advies Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd

- Inhoud van de agenda is te zeer gedomineerd door het financieel perspectief; dat heeft geleid tot kramp – ‘deze moet eraf’
- De Hervormingsagenda is noodzakelijk, maar niet voldoende
- Verbreding nodig naar alle domeinen waar jonge inwoners mee te maken hebben (lokaal en landelijk) (onderwijs, wonen, bestaanszekerheid, Volwassenzorg); idem Toekomstscenario
- Meer data (inzicht) en sturing (en prestatie-indicatoren) zijn cruciaal
- De vrijblijvendheid moet eraf, ook expliciet gericht op gemeenten
- Grote nadruk op rol van lokale teams en aanbeveling om wettelijke minimumvereisten op te nemen voor de pedagogische basis
- Relativering van het perspectief van de reikwijdte en aanbeveling om die primair inhoudelijk aan te vliegen.

Commissie-Van Ark - *financieel*

Groeipijn

Advies Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd

- Verantwoordelijkheid Rijk-gemeenten = 50%-50% voor 2023 en 2024
- Voor het kostenniveau 2025 e.v. is 2024 (zie 1) de basis. Dit betekent dat de helft van het tekort in dat jaar van € 828 mln wordt toegevoegd aan het structurele budget.
- De extra bezuinigingen per 1 januari 2026 dienen te worden geschrapt totdat er een valide onderbouwing is.
- Er moet vanaf 2025 een andere indexatie komen, waarbij is uit te gaan van 4,7 procent voor de volumestijging. De prijsstijging conform OVA/PPC dient daaraan te worden toegevoegd.
- De Commissie doet diverse aanbevelingen rondom data/monitoring en het nieuwe financieringsstelsel vanaf 2028. Hierbij wordt 108 lid 3 Gemeentewet als basis genoemd.

Indicatieve samenvatting financiën Deskundigencommissie Jeugd							
In € mln (in lopende prijzen)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Budgetreeks Hervormingsagenda (afgestemd rijk, in lopende prijzen)	6.594	7.238	7.585	6.797	7.001	7.291	7.577
Gemeentelijke kosten jeugdzorg	7.222	8.066					
Advies deskundigencommissie (reeks)¹	6.908	7.652	8.328	8.979	9.682	10.440²	11.256²
OVA/PPC			+3,9%	+3%	+3%	+3%	+3%
Volumegroei			+4,7%	+4,7%	+4,7%	+4,7%	+4,7%
Extra besparingen in te boeken	-	-	?	?	?	PM	PM
Door rijk toe te voegen aan gemeentefonds (bóvenop gereserveerde middelen op aanvullende post Minfin)	314	414	743	2.182	2.681	3.149²	3.680²
Taakstelling / risico gemeenten toegerekend	314	414	450	486	524	565	609

Toelichting

1: De kern van het advies van de deskundigencommissie is om voor jaren 2025 en verder uit te gaan van het geadviseerde bedrag voor 2024 (€ 7.652 mln), en dat te vermeerderen met OVA/PPC en volume-indexatie. In bovenstaande tabel is uitgegaan van voorlopige OVA/PPC 2025 (3,9%) en voor 2026 en verder van de 15-jarig gemiddelde OVA/PPC (3%). De commissie adviseert voor 2025 4,7% volumegroei aan te houden, en laat dit voor 2026 e.v. nog open. Bovenstaand is gekozen om een beeld te geven als de 4,7% wordt doorgetrokken.

2: De commissie gaat er in haar advies van uit dat er in 2028 een nieuw financieringsstelsel wordt ingevoerd en dat daarmee het macrokader structureel wordt aangepast. Mocht dat worden vertraagd, dan adviseert de commissie "de afspraken voor de periode 2025 tot en met 2027 te handhaven tot de invoering van dit nieuwe model" (p.68). In bovenstaande tabel hebben wij de situatie getoond waarin de reeks wordt doorgetrokken naar 2028 en 2029 (lichtgrijs).

Actuele onderhandelingen rijk-VNG

1. Net als de VNG moet Rijk het zwaarwegende advies van Kaft tot Kaft overnemen
 - Compensatie 2023 & 2024
 - Aanpassing meerjarig financieel kader verwerken in de Voorjaarsnota 2025
 - Adequate indexatie op volume en prijs
 - Schrappen bezuinigingen (CvW) per 2026 e.v.
 - Eventuele nieuwe taakstellingen pas op te nemen als deze voldoende zijn onderbouwd

2. Pijn en onbegrip:
 - Korting terwijl die kosten aantoonbaar zijn gemaakt en gemeenten dat niet hebben kunnen voorkomen
 - Doorwerking van die korting vanaf 2025 e.v.

3. De inzet op 'Jeugd' staat los van de aanvullende inzet VNG op het dichten van het Ravijn

4. Het blijft spannend (komende week): zo nodig starten we een juridische procedure

Vragen?